

Fritidsnämnden

Öka fritidsnämndens fokus på HBTQ-frågor

Politikerinitiativ den 30 januari 2017 av Louise Granath (L) och Helena Håkansson (L)

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden noterar att det bedrivs omvärldsbevakning inom diskrimineringsområdet och att planering görs, i syfte att göra nya anläggningar tillgängliga för alla.
2. Fritidsnämnden noterar att satsningen Utmärkt förening redan innehåller ett område som delvis kan innebära ett arbete med HBTQ-frågor och att förslag om att lyfta HBTQ-frågor som ett specifikt område inom utmärkt förening delvis redan uppfylls.
3. Fritidsnämnden noterar att riktlinjer för fritidsgårdsverksamhet redan innehåller formuleringar som delvis kan innebära ett arbete med HBTQ-frågor samt att frågor om utbildning för personal är en fråga för utförare och leverantörer.

Politikerinitiativet är med detta färdigbehandlat.

Sammanfattning

Liberalerna föreslår att HBTQ-frågor ska ingå som ett arbetsområde i satsningen Utmärkt förening. De föreslår vidare att personal på fritidsgårdar och andra öppna verksamheter ska få utbildning i att arbeta med HBTQ-frågor. De föreslår även att idrottsanläggningar ska förses med könsneutrala omklädningsrum.

Inom satsningen Utmärkt förening ingår att föreningar ska arbeta med frågor om ett medvetet ledarskap. Inom det området kan även HBTQ-frågor rymmas.

I riktlinjer för fritidsgårdsverksamhet finns krav på att verksamheten ska vara attraktiv för ungdomar med olika bakgrund och förutsättningar, där ingen ska diskrimineras på grund av kön, etnisk bakgrund, politisk åsikt eller religiös tro ska kunna mötas på lika villkor. Vid en kommande översyn av riktlinjer kan detta kompletteras så att det även omfattar sexuell

läggning. Nuvarande riktlinjer ger ett utrymme för att arbeta med HBTQ-frågor. För övrigt är frågan om utbildning av personal i första hand en fråga för respektive utförare.

Samtliga nya idrottsanläggningar ska i möjligaste mån förses med könsneutrala omklädningsrum.

Förslagen i politikerinitiativet

Liberalerna föreslår att fritidsnämnden tar fram konkreta förslag för att öka fokus på HBTQ-frågor inom nämndens verksamhetsområde. Exempel på åtgärder som bör utredas är:

- att lyfta HBTQ-frågor som ett specifikt arbetsområde inom certifieringen "Utmärkt förening"
- att utbilda personal på fritidsgårdar och andra öppna verksamheter i att arbeta med HBTQ-frågor
- att säkerställa att anläggningar som nyttjas av fritidsnämndens verksamheter har könsneutrala omklädningsrum

Enhetens utredning och bedömning

Utmärkt förening

Satsningen Utmärkt förening innebär att föreningar ges möjlighet att, med hjälp av processledare, under ett år arbeta med såväl värdegrundsfrågor som kvalitetsfrågor. När en förening uppnått vissa kriterier kan de ges utmärkelsen Utmärkt förening. Ett av de fokusområden som föreningarna ska arbeta med är medvetet ledarskap. Detta område omfattar frågor om allas lika värde, fair play, uppförande, attityder, arbete mot kränkningar och föreningens sociala ansvar. I detta ingår att föreningarna arbetar med i vilken mån de underlättar för alla oavsett kön, sexuell läggning, etnisk bakgrund, socioekonomiska förutsättningar, religiös tro, hälsa eller funktionsvariationer att delta. Kultur- och fritidsenheten anser att HBTQ-frågor omfattas av detta fokusområde. Därmed finns det inga skäl för att lyfta in HBTQ-frågor som ett specifikt arbetsområde inom satsningen Utmärkt förening.

Fritidsgårdar

Fritidsnämnden ansvarar för mål, finansiering och uppföljning av fritidsgårdsverksamhet. Det innebär att bland annat fritidsnämnden beslutar om vilka fritidsgårdar kommunen ska ha och vilka riktlinjer som ska gälla för verksamheten. I riktlinjerna anges bland annat uppdrag, inriktning och öppethållande. I riktlinjerna anges att verksamheten ska präglas av ett positivt umgängesklimat fritt från mobbing och trakasserier. Fritidsgården ska av ungdomar upplevas som en attraktiv mötesplats där alla ungdomar oavsett kön, etnisk bakgrund, politisk åsikt eller religiös tro ska kunna mötas på lika villkor. Enheten bedömer att ovanstående riktlinjer även omfattar HBTQ-frågor, även om det inte nämns mer

uttryckligt. Vid en kommande översyn kan ovan kompletteras så att det är även omfattar sexuell läggning.

Sedan ska de olika utförarenheter som driver fritidsgårdsverksamheten på uppdrag av nämnden på egen hand, utifrån sin profession, avgöra hur uppdraget ska utföras. Detta är en konsekvens av kommunens styrprinciper om att skilja på finansiering och produktion, där det tydligt framgår vad som är kommunens ansvar och vad som är utförarens ansvar. Personalutbildning är först och främst en fråga för respektive utförare. Fritidsnämnden har tidigare uttalat att respektive utförare på egen hand kan välja att fördjupa sitt arbete med HBTQ-frågor. Under 2018 kommer riktlinjerna för fritidsgårdsverksamheten att ses över och då kan HBTQ-frågor förtydligas. Enheten föreslår att kommunen för närvarande inte ska utbilda personal på fritidsgårdar och andra öppna verksamheter i att arbeta med HBTQ-frågor.

Idrottsanläggningar

Att anpassa en idrottsanläggning till personer med en HBTQ-identitet innebär att det ska finnas en könsneutral omklädningsavdelning som utöver ett gemensamt utrymme även består av flera separata, mindre rum där man kan låsa in sig för att byta om och duscha privat. Dessa så kallade multifunktionella omklädningsrum kan passa flera olika grupper, såväl de som identifierar sig som annat kön, personer med funktionsnedsättning eller personer som av andra skäl inte önskar byta om och duscha i ett omklädningsrum där man är tillsammans med flera andra personer samtidigt. Allt fler personer uttrycker ett behov av att inte visa upp sig när de duschar. Något eller några av dessa mindre rum bör vara så pass stora så att de även fungerar för personer som behöver ledsagning vid omklädning och dusch. I simhallar finns det föräldrar som efterfrågar könsneutrala omklädningsrum då de går och badar med sina barn som är av annat kön än de själva.

Kultur- och fritidsenhetens bedömning är att när nya idrottsanläggningar planeras bör det vara möjligt att även planera för en neutral omklädningsdel per anläggning som består av ett gemensamt utrymme och 2-8 mindre läsbara bås med dusch för 1-3 personer, omfattande ca 3-6 kvadratmeter per bås.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär inga nya kostnader. Vad en utökad yta i nya idrottsanläggningar, för att få utrymme för neutrala omklädningsrum, kan kosta får bedömas enskilt för respektive projekt. Ekonomiska konsekvenser får då hanteras i inriktningsbeslut och genomförandebeslut.

Konsekvenser för barn

I FNs barnkonvention nämns särskilt förbud mot diskriminering samt att barn har rätt till en fritid. Förslag till beslut bör leda till positiva konsekvenser för unga med en HBTQ-identitet. Såväl en ökad medvetenhet och kunskap om HBTQ-frågor hos både föreningsledare som personal inom den ungdomsinriktade öppna fritidsverksamheten som

könsneutrala omklädningsrum ska leda till förbättrade möjligheter för dessa barn att delta i verksamheter.

Bilaga

Bilaga 1. Politikerinitiativ från Liberalerna, Öka fritidsnämndens fokus på HBTQ-frågor

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Thomas Sass
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten